

Úvodník

V jednom vreci

My ľudia máme vo všeobecnosti jednu úžasnú vlastnosť: Dokážeme bez toho, aby sme sa pokúsili nájsť aj "druhú stránku mince" hádzať ľudí hlava – nehlava do jedného vreca. Stačí, že na sebe nejaký úbožiak odpáli bombu a voči celému jednému národu už máme predsudok. Sú to jednoducho všetci teroristi. Alebo – nejaký duševný úbožiak s vyholenou lebku na námestí zahajluje a všetci, čo sú ostrihaní na krátko, sú pre nás nacisti. Takýchto a podobných príkladov, by sa dali nájsť tisíce. Každý z nás s tým má určite nejakú skúsenosť.

Ja som nie o nič lepši bohatier (priznávam sa bez boja). Ale pri mojom návrate z poslednej dovolenky som dostal úžasnú príučku. Neviem prečo, možno je to tým, že v mojom okolí ich žije množstvo a väčšinou som natrafil najmä na tých... povedzme nie "najcnostnejších", mám voči Poliakom isté predsudky. Vlastne mal som. Všetko sa to začalo na Krakowskom letisku. Kto občas lieta vie, že je to síce najrýchlejší spôsob dobravy na svete, ale aj najotravnejší. Keď čistý čas letu trvá dve hodiny, ďalšie štyri zabijete prechodmi cez senzory, zobliekaním a vyhadzovaním nebezpečných predmetov z batožiny. Veľa, samozrejme, záleží od letiskového personálu. Ten, ktorý sa zišiel v spomínaný deň na kontrole v Krakowe bol asi najhorší, aký som kedy zažil. Trápili ma pätnásť minút. Neviem, či to bolo len v mojom prípade, možno takto nivočili aj ostatných, ja som však už mal ďalší dôvod, aby som v duchu nahádzal Poliakov do jedného vreca a s chuťou im nadával do gaunerov, úbožiacov, či hanby Európy. Taký – s nervami v koncoch som sa presunul ku kontrole dokladov, kde som odovzdal (so zlostným výrazom v tvári) môj pas ďalšiemu "Poliakovi"... Ten keď zbadal, že som Slovak, rozťahal úsmev do široka a lámanou slovenčinou spustil: "Dobrý deň, tak jak bolo, prajem vám príjemný let a ďakujem za návštevu".

Zostal som tam s pocitom hanby stáť ako obarený... Zase som raz dostal príučku o tom, aký som, resp. akí sme niekedy úžasne malí. Lebo aj keď žijeme v rôznych krajinách, svetadieloch, máme rozdielne vierovyznanie, či farbu pleti, sme v podstate rovnakí. Na každom kontinente, v každej federácii, republike, krají, okrese a aj u nás v Medzibrode, všade žijú takí istí ľudia – tuční, chudí, malí, veľkí, pokojní, zlostní, dobrí a aj zopár tých gaunerov...

-tomp-

Detské rybárske preteky - začiatok novej tradície v Medzibrode

Pred pár dňami ste mohli v miestnom rozhlase prvýkrát začuť o „voľákom“ Občianskom združení MEDRYBROD. A tak na vysvetlenie, tento spolok združuje hlavne miestnych rybárov. Jeho názov sme stvorili z troch začiatočných písmen slov vety „MEDzibrodská RYBárska RODina“. V súčasnosti má združenie 30 členov.

Medzi hlavné činnosti tejto organizácie patrí pomoc pri udržiavaní čistoty vôd v katastri obce, spolupráca pri organizovaní voľného času našich občanov a snaha podchytiť záujem našej mládeže o životné prostredie a športový rybolov.

Prvýkrát sme sa prezentovali na Haruľovej šou, kde sme ponúkali hlavne našim občanom rybárske špeciality. 12.4.2008 sme zorganizovali brigádu, ktorá bola zameraná na vyčistenie a presvetlenie našich potokov Vyvieranica a Močiar (Borovský potok), čo sa nám podarilo a z brigády sme odchádzali nadmieru spokojní.

Pri príležitosti MDD sme nezabudli na naše deti a v sobotu 14.6.2008 sme usporiadali v jazierku na Bani Detské rybárske preteky. Zúčastnilo sa ich neuveriteľných 35 detí vo veku do 12 rokov. Súťažili chlapci aj dievčatá. Pre deti, ktoré držali udicu prvýkrát v rukách, bol túžobný „záber“ neopakovateľný záži-

tok. Hodnotilo sa systémom 1 cm ryby = 1 bod + 1 bod za kus, za prísneho dohľadu rozhodcov. Z 35 súťažiacich až 28 detí ulovilo spolu 60 kusov pstruha dúhového. Motiváciou bola aj skutočnosť, že jedného pstruha si mohol súťažiaci „privlastniť“.

Ocenených bolo až 14 súťažiacich detí, z toho 3 dievčatá a ceny boli naozaj zaujímavé. Veď prví traja obdržali okrem iného aj pekné poháre. Víťazom sa stal Denis Majcher, ktorý ulovil 6 pstruhov, s počtom bodov 169. Na druhom mieste sa umiestnil Martin Kučera, s piatimi úlovkami a počtom bodov 141 a ako tretí skončil Dávid Padúch, tiež s piatimi pstruhmi, s počtom bodov 125. Z dievčat ako štvrtá skončila Lívia Lihanová, ktorá ulovila tiež 3 pstruhy a ako dvanásť sa umiestnila Kristína Krakovská, ktorá zdolala 2 ryby.

Pre rodičov a ostatných zúčastne-

pokračovanie na str. 3

Obecné zastupiteľstvo v roku 2008

3. zasadnutie OZ, 30. 4. 2008

Zastupiteľstvo na zasadnutí sa zaoberalo:

- Vyhodnotenie ankety domu smútku.
- Informácie p. starostky k ďalšiemu postupu pre vysporiadanie stavebných pozemkov – IBV Dúbrava.

Starostka obce informovala o:

- Prieťahy v riešení vysporiadania pozemku Vyvieranica s Lesným urbaniatom Brusno
- Zameranie priestorov v budove bývalej MŠ Ing. Kapustovou
- Doplnenie územného plánu – Ing. Král
- POD, schválenie 190 000 Sk na rekonštrukciu námestia - fontána, výsadba stromov
- Riešenie kabelizácie inžinierskych sietí na námestí
- Opravy miestnych komunikácií, plánované práce na jeseň 2008
- Lisovanie plastov, ponuky paketovacích lisov
- Autor obrazu M.R.Štefánika na obecnom úrade – Vojtech Erdély
- investičných plánov obce do ďalších rokov

V diskusii odznali príspevky poslancov:

- Ing. Samuelčík - Požiadavka na pevné upevnenie priepustovej siete na komunikácii v Borovčine
- Ing. Hraško - Predloženie ponuky strojov na drvenie biologického odpadu; sťažnosť stomatológa MUDr. Rusnaka na uloženie starých cvičiacich strojov pod oknami budovy
- Ing. Ramaj - Informácia o kúpe traktorovej kosačky Husqvarna; na bočných vchodových dverách sály KD je potrebné zabudovať mrežu
- p. Kabáč - Cesta za Lesnou ulicou je v zlom stave, je potrebné vyspraviť jamy, požiadavka na osadenie tabule „Zákaz vysýpania odpadu“ v areáli požiarnej nádrže, demolované a poškodené zariadenie na chate vo Vyvieranici
- p. Zeman - zistené nedostatky v budove ZŠ – bojler, septik, ponuka na údržbu plynových zariadení v priestoroch pod správou obce
- p. Huťka - sťažnosť na uloženie dreva p. Vaneekom na prístupovej ceste k poliam vedľa firmy Elmos; požiadavka na zmenu programovej skladby TKR; požiadavka na zaslanie písomnej odpovede s rozhodnutím stavebnej komisie pre p. Šlachtovú
- Ing. Svetlík - ako je vedený poradovník pre stavebné pozemky v obci; informoval o činnosti stavebnej komisie; premeranie pozemku u Tonhajzera; informoval o úprave školského dvora počas brigády dňa 26.4.2008; pálenie vaty zvrchovanosti naplánované na 19.7.2008 v areáli športového ihriska; dňa 31.5.2008 je organizovaná discozábava pre miestnych obyvateľov nad 18 rokov; poško-

dzovanie miestnych komunikácií, posledná ulica Nám. Hrdinov SNP

Zastupiteľstvo schválilo:

- prerokovanie záverečného účtu obce za rok 2007 a súhlasí s celoročným hospodárením bez výhrad
- smernicu č.1/2008 o hospodárení s finančnými prostriedkami na reprezentačné a propagačné účely podľa pripomienok poslancov OZ
- zrušenie uznesenia č. 9/2002 v bode odmeňovanie darcov krvi pri získaní Jánskeho plakety
- návrh ceny na vykúpenie pôdy IBV Dúbrava – 150 Sk/m²
- žiadosť ZRPŠ na preplatenie výdavkov spojených s organizovaním plaveckého výcviku vo výške 50 % skutočných nákladov
- žiadosť divadelného súboru na preplatenie cesty pre divadelné vystúpenie v Trebišove vo výške 15.000 Sk
- žiadosť RR Rakárik na zvýšenie dotácie o 5 000 Sk z dôvodu vyššej produkcie výtlačkov pre každú rodinu (+110 výtlačkov každé 2 mesiace)
- žiadosť p. Sokolovej a p. Pavlikovej na odkúpenie časti parcely č.174/2 o výmere 82 m² v cene 80 Sk/m² + vyhotovenie geometrického plánu žiadateľom
- navýšenie ceny pre zakúpenie hydraulického paketovacieho lisu Ekopack 50 na lisovanie triedeného odpadu s umiestnením do priestorov bývalej kotolne v hodnote 145 000 Sk

Zastupiteľstvo uložilo zodpovedným zamestnancom:

- Zistiť ceny nových reproduktorov do sály KD a vyžiadať min. 2 ďalšie ponuky pre opravu súčasných reproduktorov.
- Pripraviť návrh zmluvy na dlhodobý prenájom pozemku Vyvieranica v cene 1 Sk/m².
- Riešiť žiadosť p. Jančíka, p. Malika a p. Samuelčíkovej ohľadom priepustu dažďovej vody.
- Preveriť cenu umelého kameniva v ŽP a.s. pre účely zasypania jám na Lesnej ulici za domovú výstavbu.
- Doplniť v zmluve s organizátorom tanečných zábav zákaz reprodukovania hudby s vulgárnymi textami. V prípade nedodržania vyvolať opatrenia voči organizátorovi.
- Zaslať písomnú odpoveď s rozhodnutím stavebnej komisie p. Šlachtovej ohľadom sporu s hranicou pozemku s p. Padúchom.
- Zabezpečiť cenovú a technickú ponuku na nový septik do budovy ZŠ.
- Zabezpečiť osadenie tabule „Zákaz vysýpania odpadu“ v areáli požiarnej nádrže.

Zapísal: Ing. Pavol Svetlík

4. zasadnutie OZ, 6. 6. 2008

Zastupiteľstvo na zasadnutí sa zaoberalo:

- Informácie a prejednanie materiálov - príprava žiadosti na Eurofondy: zateplenie budov OU, kanalizácia, vodovod, úprava výveru Vyvieranica, cestné komunikácie, tržnica, dom smútku, kotolňa pri ZŠ
- Návrhy a využitie kotolne ZŠ

Starostka obce informovala o:

- audite energetickej náročnosti budov.
- o dotácii 4 500 000 SK na odkanalizovanie - hlavný zberač od Železničnej stanici cca 815 m smerom na ČOV
- o návrhu prenájmu areálu Vyvieranica od urbáru Brusno cca 3 090 m²

V diskusii odznali príspevky poslancov:

- Ing. Svetlík - opätovne poukázal na nedostatočné zásobovanie pečiva v predajni COOP JEDNOTA na námestí cez víkend ako aj v pracovné dni; žiadosť o výrub vrbu oproti jeho RD, ako dôvod uviedol alergické reakcie detí
- p. Zeman, neoprávnené parkovanie vedľa RD p. B. Hraška ulica ZA MLYNOM.
- Ing. Hraško - kritika futbalového oddielu pre nedostatočné výsledky; informoval o skúšobnej výmene TK a o petícii pre program LUX
- p. Huťka - sťažnosť na uloženie dreva p. Vaneekom na prístupovej ceste k poliam vedľa firmy ELmos; navrhol obnovenie zmluvy s p. Maslíkom ako správcom TKR
- p. Záhrivec - poukázal na nedostatočné organizovanie discozábav pre neustále bitky
- p. Kabáč - upozornil na nelegálne skládky v areáli kúpaliska, ďalej odznali návrhy na rekonštrukciu chaty Vyvieranica.

Zastupiteľstvo schválilo:

- príspevok 5 000 SK na letný kresťanský tábor, ktorého sa zúčastní 15 detí z Medzibrodu a vedie ho Mgr. Lenka Longaverová
- skrátenie úradných hodín OÚ v stredu do 16:00 hod.
- vstup obce Medzibrod do OZ Banskobystrický geomontánny park

Zastupiteľstvo uložilo zodpovedným zamestnancom:

- upozorniť pracovníkov COOP JEDNOTA na nedostatky so zásobovaním
- obhliadka priedomia RD p. B. Hraška - ul. ZA MLYNOM
- návrhy poslancov na riešenie problémov TKR
- návrhy na využitie kotolne pri ZŠ

Zapísal: Jozef Záhrivec

Tri otázky pre starostku

1. Neuvažuje sa v obci o využití budovy MŠ Pod hôrkami?

O využití budovy bývalej materskej školy rokovalo obecné zastupiteľstvo opakovane už niekoľkokrát. Budovu sme ponúkli na prenájom a viacerí záujemcovia si ju boli obhliadnuť, ale ani jednému na jeho zábery nevyhovovala. Jednali sme aj s Banskobystrickým samosprávnym krajom, ktorému sme ponúkli spoluprácu, na vybudovanie zariadenia pre starších spoluobčanov, ale ani tu sme neuspeli. Pretože v našej obci máme len málotriednu základnú školu, nemôžeme sa uchádzať o financie na školskú infraštruktúru. Po zvážení všetkých okolností bolo rozhodnuté, že do času, kým sa definitívne neurčí, čo s touto budovou, budú priestory poskytnuté na športové a spolkové účely. Zatiaľ prejavil záujem kultúrnický oddiel Herkules a naši stolní tenisti. Priestor by tu mohli mať aj ženy, ktoré v súčasnosti chodia cvičiť do telocvične základnej školy a podľa záujmu aj ďalšie spolky a združenia. Ide predovšetkým o to, aby budova nebola prázdna a zbytočne nechátrala. Keďže v našej obci je bohatá spolková činnosť, vidíme využitie budovy aj v tomto smere.

2. V poslednej dobe pozorujeme v našej obci množstvo zmien. Aké investície obec v tomto roku uskutočnila a aké sú ešte plánované?

Stačí sa poprechádzať po našej obci a vidíme množstvo vecí, ktoré by bolo treba opraviť, vymeniť, či vybudovať. Možnosti obecného rozpočtu sú však obmedzené, a preto hľadáme aj iné zdroje, píšeme žiadosti a projekty, aby sme aj takýmto spôsobom získali financie.

V tomto roku sme uspeli v Programe obnovy dediny a na pokračovanie úprav centra obce sme získali 190.000 Sk. O našom námestí a o plánoch, ako by malo vyzeráť, sme už písali aj na stránkach Rakárika a chcela by som pripomenúť tým pesimistom, ktorí sa boja že na námestí, bude menej zelene, že aj v minulosti sa vyrúbali prerastené tuje v parku pred kultúrnym domom, či stromy okolo potoka v úseku za domom služieb a zelene určite nie je menej, pretože tieto vyrúbané stromy sa nahradili vhodnejšou výsadbou. Tak isto sa bude postupovať aj na námestí obce. V októbri 2007 sme podali žiadosť na Environmentálny fond na finančné prostriedky na kanalizáciu a ČOV. Teraz už môžeme oznámiť, že Obec Medzibrod na vybudovanie 815 metrov hlavného kanalizačného zberača získala dotáciu 4.500.000 Sk. Spolufinancovanie z rozpočtu obce vo výške 5 % predstavuje čiastku 225.000 Sk. Je samozrejme nevyhnuté aj v budúcnosti hľadať finančné zdroje, aby sa s výstavbou kanalizácie dalo pokračovať. Je tu ešte jedna vec, ktorá tiež zaťažuje náš rozpočet a to je potreba vypracovať projektovú dokumentáciu kanalizácie na ulice Sihote, Lesná, Borovčina a Pri ihrisku, pretože projekty na tieto časti, neboli spracované. Zároveň musíme vybaviť stavebné povolenie. V súčasnosti sa začína pracovať na projektoch na zateplenie obecných budov a to budovy obecného úradu, kultúrneho domu a požiarnej zbrojnice. Zároveň sa budú projektovať aj úpravy miestnych komunikácií. Finančné prostriedky by sme chceli získať z fondov EÚ.

V tomto roku plánujeme z vlastných zdrojov rekonštrukciu divadelných šatní

v kultúrnom dome, úpravu detského ihriska pri škole a menšie opravy miestnych komunikácií.

Stredoslovenská vodárenská spoločnosť ukončuje prekládku vodovodného potrubia na úseku od námestia po železničnú stanicu a v roku 2009 je naplánovaná prekládka prívodného potrubia od prameňov v Trstí po vodojem, v celkovej dĺžke 1.800 metrov.

3. Neplánuje sa zavedenie nejakých obmedzení alebo kontrol pri organizovaní zábav v našej obci?

O zábavách, ktoré pôvodne mali byť kultúrnymi akciami, ale už dávno s kultúrou nemajú nič spoločné, jednalo obecné zastupiteľstvo na svojom poslednom zasadnutí. Jednoznačne prevláda názor, že zábavy sa od budúceho roku budú organizovať iným spôsobom ako doteraz. Presné pravidlá budú stanovené do konca tohto roka.

pýtala sa Sisa

Detské rybárske preteky

dokončenie zo str. 1

ných sme pripravili guláš, grilovanú klobásu a jaternicu, údeného kapra a pstruha na rošte. O účasti napovedá aj skutočnosť, že na parkovisku ste mohli napočítať až 70 áut. V závere podujatia sa nálada vystupňovala tak, že niektorí účastníci neodolali a predviedli svoje tanečné vlohы zložitými tanečnými kreáciami.

Nemožno zabudnúť ani na sponzorov, ktorí podporili toto podujatie. Ďakujem v prvom rade p. Vojtechovi Lihanovi st., firme

Fishing Tackle, Rybárske potreby, Horná Strieborná 1, Banská Bystrica a podnikateľovi p. Pavlovi Ševcovi z Banskej Bystrice.

Celú sobotu sme sa ako zázrakom tešili peknému slnečnému počasiu, čo len pridalo k dobrej pohode. Nasledujúcu noc po podujatí už totiž výdatne pršalo. Či sa nám toto podujatie podarilo, môžu posúdiť len tí, čo sa ho zúčastnili, za čo im organizátori srdečne ďakujú. Takže o rok dovidenia a LOVU ZDAR!

Jarolím Bacúr

Úspech našich divadelných ochotníkov

DOS Medzibrod sa 13. júna zúčastnil na celoslovenskom festivale divadla s dedinskou tematikou v Trebišove.

Už na krajšej prehliadke v Revúcej, ktorá sa konala 19. ap-

o deviatej náš ansámbl bol už pripravený na začiatok predstavenia, ktoré dopadlo celkom dobre. Odborná porota vyzdvihla herecké výkony všetkých hercov, ale najmä výkony našich herečiek, ktoré v Trebišove doslova excelovali. Potešiteľné bolo porovnanie nášho súboru s profesionálmi. Milá reakcia poroty nastala po predstavení nášho DS a našej obce: „Vy ste naozaj z takej malej dedinky a hráte také veľké divadlo?“ Nadšenú porotu sme dostali na zem až po priblížení našej medzibrodskkej divadelnej histórie.

Náš DS sa s hrou Kmotrovci umiestnil na celoslovenskom festivale na krásnom 3. mieste a ušla sa nám aj cena za réžiu a herecký výkon pre Jozefa Závrivca, čo nás veľmi potešilo. Myslím, že týmito úspechmi sme zviditeľnili nielen našu obec, ale aj celý región s bohatou divadelnou tradíciou.

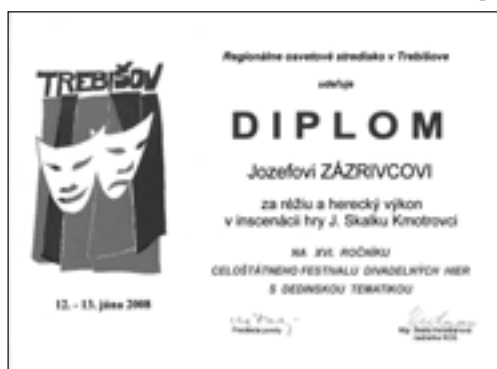
Touto cestou chceme poďakovať všetkým, ktorí sa akoukoľvek mierou podieľali na príprave tejto úspešnej inscenácie.

DOS Medzibrod

ríla 2008 sme túžili, že náš divadelný súbor má na viac. Aj keď sme tam nezískali žiadnu cenu, boli sme odporučení na celoslovenskú súťaž. Po nemalom váhaní sme teda poslali prihlášku aj s DVD

nášho predstavenia do Trebišova. Z viac ako dvadsiatich uchádzačov z celého Slovenska vybrali sedem naj..., medzi ktorými sa objavil aj náš DS, čo je už veľký úspech.

Nastal deň „D“ piatok 13. júna. No čo už, dátum-nedátum, poverenie, keď sme sa dali na boj, musíme bojovať. Cesta, na ktorú sme vyrazili o 2:30 a trvala 5 hodín, nám určite nepridala na pohode. Ráno

Ku oslave 95. výročia ochotníckeho divadla v Medzibrodě si divadelníci sami pripravili milý darček, úspech na celoslovenskom divadelnom fóre – 3. miesto na 16. celoštátnom festivale divadelných hier s dedinskou tematikou v Trebišove. Popri účastníkoch väčšinou z väčších miest sa našim siedmim hercom podarilo zaujať porotu a dokázali tak, že sa náš malý Medzibrod na Slovensku nestratí. Týmto by sme im chceli i my úprimne a srdečne poďakovať, poďakovať a popriať veľa ďalších skvelých úspechov. Réžisérovi prajeme šťastnú ruku pri výbere scenára do novej sezóny a hercom a herečkám, aby im úlohy sadli na mieru. Nech vám chuť, elán a divadelné nadšenie nikdy nechýbajú.

RRR

Čo nás nezabije, to nás posilní???

V sobotu 19.4.2008 sme sa ako divadelné súbory MedziBRODway a DOS Medzibrod zúčastnili krajskej prehliadky ochotníckych súborov v Revúcej. Tešili sme sa veľmi, veď už o 6:00 ráno sme do autobusu naložili kulisy a vyrazili, plní očakávania, pretože až na pár výnimiek z nás ešte nikto v Revúcej nesúťažil.

O 10:00 sme začali my, dievčatá z mladšieho súboru s našou inscenáciou Všetko o ženách. Predstavenie „šlapalo“, my sme hrali uvoľnene, bez väčších chýb, s nasadením. Predstavenie vyšlo. Potom nasledovalo hodnotenie poroty, pardón porôt. Na tejto súťaži totiž okrem odbornej poroty hodnotí aj laická porota zložená zo študentov literárneho gymnázia a akadémie umení. Títo nás prekvapili najviac, pretože cca osemnásťročné decká, ktoré podľa vyjadrení zjavne hru nepochopili, nás začali hodnotiť výrokmi typu: „Ja som veľmi sklamaná, ak je toto všetko o ženách.“, alebo: „Ja si po každom divadle kladiem otázku, ale tu si nekladím nič...“ a pokračujem: „To ružové tričko jednej herečky bolo také výrazné, že mi prekážalo v tých scénach, keď mala na ňom niečo oblečené.“ Nech sa milí študenti nehnávajú, nereagovali sme na ich kritiku, len sme si pomysleli, že sú to decká, ktoré sa ešte majú vo svojom obore divadelných kritikov a hlavne v živote čo učiť. Potom prišlo na rad hodnotenie odbornej poroty, ktorá nám vytkla mnohé veci, pochválila nás za pár vecí, zhodnotila nás ako celok i jednotlivé herecké výkony. V niektorých veciach s nimi môžeme súhlasiť, v niektorých možno nie. Prijímať kritiku býva občas ťažké. Slabšie povahy by možno tvrdili kritika odradila, no ja si myslím, že my sme ako jednotlivci i ako celok dosť silní

na to, aby nás to posunulo ďalej a aby sme sa z našich chýb poučili.

Popoludní sme sa tešili na predstavenie nášho dospelého súboru. Tí hrali tak ako vždy vo veľkom nasadení, skvelým hereckým výkonom chýbal len potlesk publika, pretože hrali pred poloprázdnu sálu. Predstavenie bolo výborné, ako sme u nich už zvyknutí. Hodnotenie poroty bolo viac-menej neutrálne, k ich výkonu nepovedali nič podstatné, pochválili p. Petrika a súboru odporúčali vyberať hry aktuálnejšie, resp. niečo vlastné napísať. Najzaujímavejšie však bolo, že už počas hodnotenia nášho staršieho súboru, boli v miestnosti pripravení organizátori na vyhlásenie výsledkov celej prehliadky, ktoré boli očividne hotové bez ohľadu na to, ako dopadnú naši divadelníci. Oba naše súbory dostali čestné uznanie za účasť na tejto prehliadke a „spokojné“ sa vrátili večer domov.

Po tých šiestich ročníkoch Tajovského divadelných dní, ktoré sa konajú v Medzibrodě, musím ako zúčastnený i nezúčastnený pozorovateľ oceniť ich vysokú úroveň v porovnaní so Zochovou divadelnou Revúcou. Kým naše TDD sú robené s ľuďmi a pre ľudí, táto prehliadka zrejme pre ľudí nie je, pretože na tých troch predstaveniach, na ktorých som sa zúčastnila, nebolo dokopy toľko divákov, koľko u nás na jednom predstavení. Preto na záver chcem len poďakovať organizátorom našich TDD, aby napriek prekážkam, s ktorými sa každoročne stretávajú, vydržia naďalej robiť takú kvalitnú prehliadku, na akú sme zvyknutí, lebo divadlo a hlavne diváci stoja za to.

Lucia Tešínska

ŠKÔLKÁRSKE OKLENKO MALÉHO RAKÁRIKA

**Moja zlatá kvetinka, to je moja milá maminka,
si celé moje srdiečko, mám Ťa veľmi rád.
Pomôžem Ti variť a upratať, Ty moja mamička,
si moja hviezdička. Dám Ti kvety, pusku sladkú,
aj voňavú ružičku, tak poteším svoju mamičku.**

Túto báseň pri príležitosti „Dňa matiek“ vymysleli naše staršie deti, ale ešte mnoho ďalších básní a piesní o mamičkách zaznelo **7. mája 2008** v kultúrnom dome, kde si škôlkári pozvali všetky mamy, staré mamy a tety. Mladšie deti potešili aj divadielkom o zvieratkách „Pod hriбом“ a staršie deti o „Červenej čiapočke“ a o „Kozliatkach a vlkovi“. Už niekoľko týždňov predtým sme si starostlivo pripravovali darčeky. Lepili, vystrihovali srdiečka a kvety, miesili cesto, maľovali ho a tvarovali do srdiečok. Šikovné mamičky nám priniesli koláčiky, ktoré si všetky deti po vydarenom vystúpení zaslúžili.

Čas plynul a my sme sa v materskej škole začali oboznamovať s ochranou prírody. Pani učiteľky nám rozprávali o prírode a zvieratkách. Staršie deti sa jedného slnečného dňa vybrali smerom do Vyvieranice vyčistiť úsek potoka od odpadkov. Nazbierali plné tašky odpadkov, ktoré poputovali do odpadkových košov. Deti boli šikovné a šťastné, že mohli prispieť k skrášleniu prírody a cestou späť si vymysleli básničku:

**Vláklik veľa odpadu má, viete kam ho schovať?
Do sklárni a papierni, kde ho stroj zas premení.
Bude papier, pastelky pre detičky do škôlky.**

V nadväznosti na rozprávanie o prírode prišli k nám do škôlky **23. mája 2008** dvaja ujoovia horári - **ujo Miloš a ujo Janko**, ktorí nám porozprávali o lese a zvieratkách. Na obrázkoch sme hádali zvieratká. Potom sme si maľovali obrázok žabky trochu netradične

- farbičkami z prírody kvetinami, listami a zemou. Na záver sme sa zahráli hru „Na netopiera a motýle“. Toto posedenie bolo veľmi zaujímavé a poučné. A tak ešte raz ujom za návštevu **veľmi pekne ďakujeme**.

**„Na hlavu si prilbu daj,
na kolená chrániče.
Je to veru zábava na
bicykli sa premávať.“**

V rámci plnenia úloh Školy podporujúcej zdravie sa staršie deti vybrali **na cyklotúru**, pod vedením p. učiteľky I. Štellerovej. Každé dieťa si prinieslo potrebnú výstroj na bicyklovanie a mohlo sa vyraziť – smer Baňa. Samozrejme deti sa predtým dozvedeli pravidlá bezpečnosti pri bicyklovaní. Vyviezli sme sa až po altánok, čo svedčí o tom, že niektoré deti sú naozaj športovo veľmi zdatné a šikovné. Deti boli veľmi šťastné, unavené a hladné sa vrátili do MŠ na obed.

**„Dnes je v triede zábava,
muzika nám vyhráva.
Máme masky, máme bál,
máme super karneval.“**

30. mája 2008 sa uskutočnil pri príležitosti MDD už náš tradičný **karneval**. Deti boli od rána nedočkavé a každému sa chceli pochváliť, akú masku budú mať. Popoludní sa prezliekli do masiek, každá maska sa nám predstavila. Boli tu: čarodejnice, vianočný stromček, brušná tanečnica, šašovia a nemohla chýbať ani Pipi dlhá pančucha. Tancovanie nemalo konca, všetci sa zabávali, v prestávke si zasúťažili v nosení vajčiek na lyžici a hádzaní loptičiek na cieľ. Občerstvili sa chutnými plnenými rožtekmi, ktoré nám pripravili šikovné tety kuchárky. Ako bol čas prísť, tak bol čas odísť. Na záver každé dieťa dostalo za krásnu masku bublifuk a nafukovací balón. Všetci spokojní a plní zážitkov sa rozišli domov.

„Čo je hora, čo je les?
Pod' sa pozrieť ešte dnes!
Uvidíš tam stromy, huby,
aj hada čo pníky ľúbi.
Vôňa jahôd, čistý vzduch,
kráčaj ticho nerob hluk.“

Krásu tatranskej prírody si mohli deti prezrieť v **Škole v prírode**, ktorej sa zúčastnili naše deti. Spolu s deťmi s MŠ v Brusne sme v pondelok 2. júna 2008 nasadli do autobusu, ktorý nás odviezol smer Vysoké Tatry - Štôla a v piatok 6. júna 2008 nás autobus priviezol späť. Počasie nám naozaj prialo a tak okrem návštevy plavárne, sme cestovali tatranskou železniciou aj do Tatranskej Lomnice do múzea TANAPU. Pre deti bol každý deň pripravený bohatý program a množstvo hier, kde spoznávali svojich nových kamarátov. Vytvorili sa nové priateľstvá a kamarádstva. Deti sa celý deň pohybovali na čerstvom vzduchu a večer unavené padali do perín. Zažili nočný pochod, ale aj pyžamovú párty a tak veríme, že sa domov vrátili plní zážitkov a na Školu v prírode budú ešte dlho v dobrom spomínať.

Na záver nám už len dovoľte v mene detí **POĎAKOVAŤ** všetkým organizátorom **ROZPRÁVKOVÉHO LESA**, ktorý sa usku-

točil **7.6.2008**. Aj keď nám počasie veľmi neprialo, deti odchádzali z tohto podujatia veselé, šťastné a spokojné. A to je predsa to najhlavnejšie. **ĎAKUJEME**

Janka Výlupková

ČO NOVÉHO ZŠMEDLIBROD?

Od vydania posledného čísla Rakárika sa toho udialo v našej škole neúrekom. Deti aj p. učiteľky zažili veľa všakovakých zážitkov. Ponúkame Vám aspoň tie najdôležitejšie:

© **Deň zdravia** (7.4.) sme si pripomenuli besedou o zdravej životospráve, dodržiavaním hygieny a vhodnom a bezpečnom správaní sa na verejnosti medzi neznámymi ľuďmi.

© **„Stromy poznania“** - aj tento rok k nám zavítali (17.4.) pracovníci Lesov SR. Okrem toho, že nám vysvetlili, aké rôzne druhy stromov sa vyskytujú v lesoch, ako ich pestujú v les-

ných škôlkach a potom presádzajú do lesa, priniesli nám aj 8 rôznych druhov malých stromčekov, ktoré sme spolu s nimi vysadili okolo našej školy. Teraz máme šancu starať sa a pozorovať, ako rastú dreviny: buk, dub, lipa, smrek, smrekovec, kosodrevina, borovica a limba.

© Ako sa máme bezpečne správať na cestách a ako sa máme slušne správať na verejnosti, nám prišli porozprávať na besedu páni **policaí z PZ v Sl. Ľupči**. Nezosatelo iba pri rozprávaní. Deti si mohli vyskúšať putá, pelendrek, pozrieť si aj zbrane (jasné, že bez nábojov) a mohli si dokonca aj posediť v policajnom aute. Myslím, že toto bola pútavá beseda nielen pre chlapcov!

© Aj divadlom sme žili - 25.4. nám prišli zahrať tri **divadelné predstavenia decká zo ZUŠ Brusno** do sály v našom KD.

© V sobotu, 26.4. sa nám podarila úžasná, zmysluplná a osočná vec. Zišli sa takmer všetci rodičia a učiteľky ZŠ aj MŠ, prišli aj decká zo školy, vysúkali sme si rukávy a pustili sme sa do práce na zveľaďovaní športovo-relaxačného areálu za školou. A ako to tam teraz krásne vyzerá, to ste si určite všimli už viacerí: máme osadené futbalové bránky, opravené a natreté preliezačky, na pieskovisku sú krásne drevené sedačky a pribud-

la nám aj drevená lavička. Práce okolo detského ihriska ešte stále nie sú úplne dokončené. V blízkom čase tam pribudnú ešte drevené preliezačky, hojdačky a ak motyka vystrelí, tak možno aj kolotoč... Ale už teraz sa deti tešia z toho, čo tam majú momentálne k dispozícii na hranie sa. **Chcem sa touto cestou poďakovať všetkým rodičom, ktorí odložili na jednu sobotu vlastné starosti a domácu prácu bokom a prišli pomôcť na brigádu, aby sa ich deti mohli hrať nielen na krásnom, ale aj na bezpečnom detskom ihrisku.**

- ☺ **Deň otvorených dverí** (29.4.) sa úplne vydaril. Myslím, že sa páčilo v škole tento deň nielen deťom, ale aj rodičom.
- ☺ V Slovenskej Ľupči sa konala 30.4. regionálna čitateľská súťaž „**Ľupčiansky čítárik**“. Našu školu boli reprezentovať: *Stela Parolová (1.r.), Peťko Petrík (2.r.) a Marek Turňa (4.r.)*. Keď nám prišla výsledková listina, veru p. učiteľky spokojne pokývali hlavami, pretože naše decká sa umiestili medzi najlepšími! Stelka získala 3. miesto, Peťko 5. miesto a Marek 6. miesto. Veru tak – nech vo svete vedia, že naše decká učenie aj čítanie baví!
- ☺ Mali sme aj spevácku súťaž ľudových piesní – „**Zlatý zvonček**“. V triednych kolách si deťúrence svojimi nežnými hlasmi vybojovali postup do finálového škol. kola. A kto bol najlepší? Na 1. mieste sa umiestnil *Šimonko Meľo (4.r.)*, na 2. mieste *Stelka Parolová (1.r.)*, na 3. mieste *Petrík (2.r.)* a na 4. mieste bol nielen za spev, ale aj za tanec ocenený *Matko Hraško (1.r.)*. Pozrite na tie víťazoslávne úsmevy na fotke!

- ☺ **Svetový deň mlieka** bol 26.5. Naše decká si priniesli do školy mliečnu desiatu a predpoludním sme sa vybrali na **exkurziu do farmy** p. Vojtecha Lihana. Nech deti vidia, koľko práce je okolo toho, aby mohlo mliečko putovať z farmy do

mliekárne. Deťom – ale aj nám učiteľkám sa na farme páčilo. A aj keď spočiatku dievčatá ohŕňali nosom, postupne sa osmelili a kravičky, býčkovia, čerstvo narodené teliatko ale aj stroje, ktoré sú potrebné na prácu na farme sa im zapáčili.

- ☺ **Deň rodiny** sme si pripomenuli záverečnou besiedkou v sále KD (29.5.), na ktorú sme sa pripravovali už od začiatku mája. Deti si zobrali k srdcu so všetkou vážnosťou naučiť sa perfektne recitovať, spievať, hrať divadielko aj tancovať. Pretože práve ich vystúpenie na besiedke malo byť ich darčekom pre rodičov aj starých ako poďakovanie za ich starostlivosť a lásku. Medzi vystúpeniami zahrali na nástrojoch deti, ktoré navštevujú ZUŠ v Brusne, takže si myslím, že milovníci všetkých druhov umení si prišli na svoje...

- ☺ **Deň detí** sme oslavovali kultúrne – 2.6. sme zašli do B. Bystrice na tanečné predstavenie „O sestre drakom unesennej“. Samozrejme, že po skončení predstavenia nechýbala ani zmrzlina.
- ☺ Odmenou za poriadnu usilovnú prácu počas celého šk. roka bol výlet do westernového mestečka pri Liptovskom Mikuláši. Deti si za bránami mestečka mohli zasúť ažiť, vidieť život indiánov, lupičov aj kovbojov, ale videli aj úžasné divadelné predstavenie. Odozvy detí na tento výlet boli len v superlatívoch a na budúci rok by sa tam chceli vrátiť zase. No čo ak na nás čaká ešte niečo zaujímavejšie?

Ešte nás čaká počas júna veľa práce, ale aj veľa aktivít: opekačka, plavecký výcvik, rozlúčka so štvrtákmi, vysvedčenie... ale o tom snáď až v ďalšom čísle.

Na záver chcem popriať všetkým deťom perfektné prázdniny plné nezabudnuteľných zážitkov a aby si tak dobre oddýchlili a načerpali toľko síl, že sa budú nebudú vedieť na konci prázdnin dočkať nového školského roka.

Stavanie májov

Aj tento rok sa v našej dedine začiatkom mája, podľa viacerých ľudí najkrajšieho mesiaca v roku, stavali dievčatám máje. Je potrebné asi zdôrazniť, komu sa vlastne máje stavali, pretože sme sa stretli s niekoľkými pripomienkami, prečo niekto mája mal a niekto nie. Máje sa stavali všetkým slobodným dievčatám (aj matkám), ktoré počas tohto roka dosiahli alebo dosiahnu vek 15-25 rokov (ročníky 1983-1993) s trvalým pobytom v Medzibrode a spolu sme ich napočítali 91.

Zopár májov sa použilo aj na výzdobu pred sálu Kultúrneho domu a Obecný úrad. Celkový počet májov bol 110 a musíte uznať, že zariadiť, aby boli všetky krásne, je prakticky nemožné. Je pochopiteľné, že tie krajšie máje si vyberali chlapci pre konkrétne dievčatá a ostatné sa podávali už podľa toho, ako to vyšlo. Sťažovať si, že ako môže mať suseda krajší máj, asi nie je úplne na mieste.

V sobotu ráno sme sa vybrali na tancovanie po dedine. Keďže už 2. rok nemáme medzi sebou žiadneho umelca, ktorý by bol schopný niečo vytvoriť na harmonike alebo gitare, museli sme opäť improvizovať a púšťať hudbu z auta. Týmto verejne vyhlasujeme na budúci rok konkurz na gitaristu alebo huslistu. Pre rôzne dôvody a náhle ochorenia sme sa tanečníci museli zbierať až ráno, ale predsa sme sa zišli aspoň 4 a samozrejme náš vynikajúci šofér. Nakoniec to našťastie všetko dobre dopadlo a počasie sa nám pokazilo až na konci. Sice sme trochu zmokli, ale ani to nám nezobralo dobrú náladu. Aj nováčikovia, ktorí sa tancovania a spievania spočiatku trochu báli, sa nakoniec po prvých „odvahových“ osmelili a na záver sa dušovali, že určite pôjdu aj na budúci rok.

Májová zábava sa konala potom až o týždeň z dôvodu lepšieho rozloženia síl. Predsa len ísť po máje, v noci ich stavať,

v sobotu ráno po krátkom spánku tancovať po dedine a nakoniec byť po tom celú noc v šenku na zábave je dosť veľa a my sme sa rozhodli, že si to radšej rozdelíme na 2 časti a zabavíme sa 2 víkendy po sebe.

-ihu-

EURO – naša mena

Slovenská ekonomika po vzniku Slovenskej republiky prešla dlhým obdobím stagnácie, a po ňom ako to z ekonomických zákonov vyplýva, musel prísť aj hospodársky rast. Ten nevznikol šibnutím prútika, ale vytvorením podmienok na rozvoj podnikania a na prílev zahraničných investícií. Takže je potrebné povedať, že hospodársky rast majú na svedomí politici a to tým, že preň pripravili vhodnú legislatívu. Pevný konverzný kurz tiež nebude ničím iným, len politickým rozhodnutím.

Slovo „konverzný“ môžeme pokojne nahradiť ekvivalentom výmenný. Pojem **pevný konverzný kurz** znamená hodnotu, akú bude mať 1 SKK (slovenská koruna) voči 1 EUR (euro), v našom prípade k 1. januáru 2009. Ten bude známy už 8. júla 2007 a potom sa už meniť nebude. Nebude závislý od trhového vývoja SKK. Kurz udávaný v zmenárňach po tomto dátume bude odlišný, lebo bude kopírovať trhový vývoj ceny.

Príklad: Rodina Janka Mrkvičku ide v dňoch 5. – 12. júla na dovolenku do Talianska. Pred odchodom na ňu si zamenia v banke 6000 korún. Banka im pri kurze 31 korún za 1 euro vydá 193 eur aj 50 centov. V zahraničí minú 173 eur aj 50 centov. Zostalo im 20 eur. Kým boli preč (8. júla) bol stanovený pevný konverzný kurz – 30 korún za 1 euro. V tom čase sa zmenil aj aktuálny kurz a banka je im ochotná vymeniť ich 20 eur pri kurze 29 korún za 1 euro (580 SKK). Darmo sa Jano Mrkvička rozčuľuje, že pevný kurz je 30 korún za 1 euro (600 SKK). Prečo? Lebo ten je už síce stanovený, ale platný je až k 1. 1. 2009.

Peňažné a kurzové údaje v tomto príklade sú len ilustračné. Pevný konverzný kurz bude známy až 8. júla a trhové kurzy jednotlivých komerčných bánk si môžete v prípade potreby pozrieť v kurzovom lístku.

Slovenská koruna po šestnástich rokoch v obeh, zďaleka nie je stará. Ale ľudia si na ňu zvykli, aj keď to na začiatku nemuselo byť také ľahké. Veď vymeniť zelenú stokorunáčku za červenú... Teraz nás čakajú väčšie zmeny. Euro bankovky sú menšie. Podstatnejšie je že majú vyššiu hodnotu. Preto sa ľudia boja, že mešce prídu opäť po stredoveku do módy.

Najnižšia eurobankovka má nominálnu hodnotu (tú ktorá je na nej vytlačená) 5 eur. Čo je v súčasnosti približne 150 korún. Najmenšia eurominca je 1 cent a ten má hodnotu 30 halierov. Čo je menej ako náš päťdesiathaliernik. Najvyššiu nominálnu hodnotu má 500-eurová bankovka. Je to približne 15 000,- korún. Je to viac ako naša päťtisícika. Budeme platiť 8 druhmi mincí, až do výšky 2 eur (60 korún). V súčasnosti platíme piatimi. Obavu z mešcov vyvrátiť nemôžem, ale myslím, že zvyk a naša pohodlnosť sú silný pán. Teda je len na nás, aby sme ich postupne porazili.

Duálne (dvojité) zobrazovanie cien nájdeme v obchodoch najneskôr v auguste. Povinnosť duálne oceňovať tovar zanikne až na konci roka 2009. Aké sú výhody duálneho oceňovania? Každý spotrebiteľ by si mal ceny (aj korunové aj eurové) všímať, aby si zvykol na ceny v eurách a aby po 15. januári, keď bude môcť platiť len v eurách bol na ne pripravený. Keď budete informovaný, môžete v prípade neúmerneho zvýšenia cien zmeniť obchod, kam chodíte nakupovať.

Niektorí ľudia, ktorí si doma šetria na horšie časy sa boja, že po 15. januári si môžu s korunami akurát tak doma zakúpiť. Aj po tomto dátume si však môžete svoje úspory zameniť v komerčných bankách. A až do roku 2012 v Národnej banke Slovenska.

V prípade ďalších otázok ohľadom eura vhodte odkaz do odkazovej schránky na obecnom úrade alebo inak kontaktujte redakciu.

-janči-

Hmyzovník muchovitý

Hmyzovník pod Staromládeneckou chatou

Jednou z exoticky vyzerajúcich orchideí, ktoré práve v tomto čase odkvitajú, je i hmyzovník muchovitý. Názov dostal podľa kvietkov, ktoré sa nápadne podobajú na muchy.

Byľ má vysokú zväčša len do 20 cm, výnimočne až do 50 cm. Listy sú podlhovasté, kopijovité, súkvetie riedke. Kvety sú zamätovo žltó-červeno-hnedé. Rastie hlavne na kamenistých chudobných lúkach a okrajoch lesov. Vyskytuje sa hlavne na vápnitých pôdach, ktoré sú i v našom okolí, teda v podhorí Nízkyh Tatier rozšírené. Ohrozený je likvidáciou lokalít a zarastaním drevinovou vegetáciou. Je z rodu hmyzovníkov najrozšírenejší, ostatné sú veľmi vzácne a vysky-

tujú sa spravidla len na južnom Slovensku. V medzibrodskom katastri rastie tento hmyzovník na lúke Poľana v Máčkovej a priľahlých lesných okrajoch. Našiel som ho dokonca aj na rúbanisku pod Staromládeneckou chatou, kde je mimoriadne kamenistá a chudobná pôda. Veď i náš obecný horár furt tvrdí, že v tejto lokalite sadenice tvrdo odrastajú. Určite by sme tento na pohľad nenápadný druh našli i na iných lokalitách, len sa treba pozrieť zblízka na rastliny okolo seba. Čo tak si nájsť aspoň 5 minút, sadnúť si do trávy a kochať sa krásou, ktorú netreba ani chemicky ošetrovať, ani polievať, ani hnojiť.

Pavol Kostúr

Činnosť včiel a ich produkty

Včely svojou prácou vytvárajú pre človeka mnoho hodnôt a nie nadarmo známy vedec A. Einstein povedal, že po zániku poslednej včely ľudstvo neprežije viac ako 4 roky. Najznámejším produktom včiel je med. Spomína sa na mnohých miestach Sv. Písma, lekári starých Egyptanov liečili rany medom a prvou potravou malých detí u Rimanov bol roztok medu a keby som mal hovoriť o jedle a pití bohov na Olympe, prirovnal by som Ambrosiu k chlebu s maslom a medom. Ich nápoje boli tiež väčšinou rôzne druhy medových roztokov. Dnes sú nám väčšinou známe liečivé účinky medu. Med je predovšetkým výborná a ľahko stráviteľná potravinu, ktorú používame v takom stave, v akom nám ju príroda poskytuje. Hlavnou súčasťou medu je hrozňový a ovocný cukor, ktorého med obsahuje 70 - 75 %. Je známe, že ho ľudský organizmus už nemusí tráviť a meniť, ale prechádza do krvi v takom stave, v akom sa nachádza v potravinách. Med pritom nezanecháva v zažívacích orgánoch takmer žiadne zbytky. Obyčajný repný cukor musia naše zažívacie orgány najprv rozštiepiť, pri mede túto funkciu robia včely, ktoré pridávaním hlavne fermentov k nazbieranému nektáru, menia tento na med. Tu by som trochu odbočil, aby bolo jasné, čo to vlastne med je. Včela totiž med nenachádza v prírode ako taký. Poletujúc z kvetu na kvet vysáva z nich nektár. Jeden kilogram medu vyžaduje od včely navštíviť 2-3 milióny kvetov. Už cestou do úľa pridáva včela k nazbieranému nektáru zo svojich žliaz rôzne látky, najmä fermenty,

ktoré menia nektár na med. Po návrate do úľa vyvráti včela nazbieranú šťavu do buniek plástov. Pretože tento med obsahuje veľké množstvo vody, musia včely z neho prebytočnú vodu odstrániť, čo sa stáva vetraním úľa mávaním krídel na letáčkoch, kým obsah vody neklesne na 18 - 20 %. Takýto zrelý med vytáčajú včelári na medometoch a je súci na používanie viac rokov, za predpokladu, že je uskladnený na suchom, čistom a nie veľmi chladnom mieste. Medy po vytočení sú tekuté a postupom času začnú zrieť a buď zostanú polotekuté, kašovité alebo zhustnú (scukornatejú) úplne. Hustota ani tekutosť medu nie je známkou pravosti medu ako sa niekto mylne domnieva. Kryštalizácia medu je jeho prirodzenou vlastnosťou. Rýchlosť kryštalizácie závisí najmä od pomeru glukózy a fruktózy v mede. Rýchlo tuhnutí repkový med (tuhne do 2 týždňov), má pomer uvedených cukrov 100:104. Naproti tomu agátový med vydrží v tekutom stave aj rok, má pomer glukózy a fruktózy 100:171. Skryštalizovaný med však stačí aj s pohárom ponoriť do nádoby s vodou a vodu zohriať najviac na 56 °C. Takéto stekutenie medu zaručí, že je plnohodnotný a nezmenený. Med sa nesmie zohrievať na priamom plameni, pretože takýmto zohrievaním stráca svoju kvalitu. Najčastejšia otázka spotrebiteľa medu je „Aký je to med?“. Medy poznáme kvetové z nektáru a medovicové. Kvetové medy bývajú svetlejšie a jasnejšie, medovicové medy sú tmavé. Med z bielej ďateliny je bieložltý, riedky a málokedy skryštalizuje. Med agá-

tový je jasný ako voda, žltý a veľmi sladký. Med lipový je tekutý až kašovitý, vône a chuti lipových kvetov. Med z ovocných stromov je žltý až žltohnedý, riedky a jemne kryštalický. Med repkový, ohnicový a horčičný je žltý, aromatický, rýchlo tuhne, láme sa ako ľad a farbou sa podobá na stuhnuté vytopené sadlo (masť). Medovicové medy sú tmavé, tmavohnedé až čierne s modrým alebo tmavozeleným odtieňom a pochádzajú z výlučkov ihličnanov najmä jedle a smrek, ktoré im pomáhajú vylučovať vošky svojím pôsobením na stromoch. Medovicové medy obsahujú veľmi malé množstvo vody (18,4 %) a veľké množstvo dextrínov. O tom, ktorý med je najlepší, sa vedú dlhoročné debaty. Každému chutí iný. Jeden preferuje kvetové medy, hlavne agátový, iný nedá dopustiť na medovicové. Som toho názoru, že každý med je dobrý a hlavne zdravý. Musím však upozorniť, že keď som vo svojom príspevku spomínal med, myslel som tým vždy pravý, nefalšovaný včelí med, lebo v poslednom čase s nástupom veľkých nadnárodných obchodných reťazcov sme zaplavovaní dovezenými tzv. „medmi“ pochýbného pôvodu (zmiešané, umelé, čínske, vietnamské). Lacné, nekvalitné a povedal by som až zdraviu škodlivé „medy“ majú med len na etikete. Preto doporučujem konzumovať kvalitný med - obráťte sa na známych včelárov vo svojom okolí a kupujte si med od nich, pretože aj med by sa mal konzumovať v oblasti, kde vznikol.

Emil Tešínsky

SPOMIENKY NA JÁNOŠÍKA

Je naozaj zaujímavé, ako ten čas letí. Tento rok oslávi divadelný ochotnícky súbor v našej obci 95 rokov od svojho založenia a zároveň aj 60 rokov od historického triumfu, keď v Martine na prehliadke ochotníckych súborov zo Slovenska získal vo svojej kategórii 1. miesto. Bolo to za hru „Jánošík“ od spisovateľa Mahena. Začalo to

1. miestom na okresnej súťaži a pokračovalo 16. apríla 1948 1. miestom na krajskej súťaži v Banskej Bystrici. Režisér bol Bartolomej Hraško. Po tomto úspechu nastala doba príprav na celoslovenskú prehliadku do Martina. Súbor pod režisérovým vedením vybral z hry najkrajšie a najzaujímavejšie okamihy a urobili z toho dramatickú montáž. Jánošíka hral Jozef Konder - Bača, jeho družinu Viliam Padúch, Ludo Padúch, Anton Závrivec, Anton Haviar - Brk, Medo Sanitra, Anton

Jančiar, Ondrej Pavlovský, Ján Jančiar, Jozef Gregor, Vlado Gregor, Jozef Huťka - Cinko. Malého Janka si zahral Juraj Sanitra, študentov Ján Greschner a Jozef Chamko. Priadky si zahrali Anastázia Hrašková, Lýdia Miklošová, Vlasta Ramajová, Anna Haviarová, Brigita Haviarová a Anna Fodorová.

Keď bolo treba vycestovať do Martina, požiadal Bartolomej Hraško Jožka Jelenčika, Dominika Haviara a moju maličkosť, či by sme nešli pomôcť hercom s batožinou. Tak sme jedného pekného rána nasadli s kuframi plnými krojov a s inými rekvizitami na vlak a hajde do Martina. Ktoré divadelné súbory vystupovali doobeda už neviem, ale poobede to bol divadelný súbor z Rybárpoľa, ktorý tiež hral Jánošíka ale veršovaného od spisovateľky Márie Rázusovej-Martákovéj. Za nimi divadelníci z divadla Andreja Sládkoviča z Banskej Bystrice s hrou „Smrť Ďurka Langsfelda“. Poslední, až večer, naši ochotníci. Pán Kováčik, maskér z Banskej Bystrice dokončoval svoju robotu a herci čakali na otvorenie opony. A potom nastalo to, čo nastať malo. Hra sa začala. V prvej rade sedela porota, v ktorej boli aj Andrej Bagar, Janko

Borodáč a iné známe i neznáme osobnosti. V prvej časti hry sa porota ani nepohla. Ale v ďalšej časti, keď Jánošík - Jožko Konder začal už za kulisami spievať „Jej, hore háj, dolu háj, hore hájom chodník, môj otec bol dobrý, ja musím byť zbojník“, začali sa na stoličkách pohybovať. A keď vystú-

pil na skalu, v ruke valašku, za opaskom dve pištole, bol to úchvatný pohľad. Potom sa začala trúsiť z oboch strán javiska jeho družina, Andrej Bagar i Janko Borodáč už nevydržali sedieť, prišli až ku javisku a tam krútili hlavami nad tou krásou. Záver predstavenia, keď Jánošíka vešali a pod šibenice mu hrali traja muzikanti v podaní Jožka Bacúra st., Lacka Petrika a mladého Ondreja Pipicha, bol naozaj strhujúci. Po zatvorení opony nastal obrovský aplauz. Diváci vstali zo svojich sedadiel, tleskali a veru v mnohých očiach sa zaleskla i slzička. Jožka Kondera vyhlásili za najlepšieho herca a naši ochotníci obsadili vo svojej kategórii 1. miesto. Po dni plnom očakávania a napätia sa išlo spať. Spali sme v školskej telocvični. Že spali. Dlhú noc sa debatovalo o krásnom zážitku a veru naši divadelníci prijali od noclažníkov a hercov z iných súborov množstvo gratulácií. Ráno nevyspali, ale šťastní sme išli do kostola poďakovať sa Pánu Bohu za jeho pomoc. Tam nás čakal Aristíd (Arino) Sokol, ktorý tam bol organistom. Omšu slúžil pán farár Melicher, ktorý pred tým pôsobil aj u nás v Medzibrode. Boli sme na chóre, keď dal Arino Jožkovi znamenie a ten za sprievodu

organa začal spievať Schubertovu Ave Máriu. Veľké prekvapenie aj pre nás. Samotný pán farár sa prišiel poďakovať a ďakovali mu aj prítomní veriaci. A ešte jeden úsmevný zážitok. Keď sme išli na vlak, pri stanici v Martine hovorí Lacko Petrik Jožkovi Bacúrovi. „Zle si sa umyl, Jožko, máš na líci

flak, čo ťa maskér večer natieral.“ A Jožko báči mu na to odpovedal: „Ej, Lacko, Lacko, čo tam po flaku. Hlavná vec, že je prvá cena vo vrecku. Nasadli sme šťastní a veselí sme po obede pricestovali domov.

Celá táto epizóda z činnosti našich divadelníkov mala i ďalšie pokračovanie. Jožko Konder sa stal členom Košického divadla, kde za svoje divadelné postavy získal titul „Zaslúžilý umelec“ a divadelný súbor s hrou Jánošík za odmenu vystupoval na doskách Národného divadla v Bratislave.

Marian Haviar

25.5.2008 sa uskutočnila slávnostná svätá omša spojená s posvätením zrekonštruovanej kaplnky Sv. Jána Nepomuckého. Generálnu opravu si vyžiadali vnútorné a vonkajšie omietky, strecha a schody. Veľkú pomocnú ruku k dielu priložili samotní farníci a odborné - murárske, betonárske a maliarske práce, odvlhčenie múrov vykonala firma Bačík, tesárske a klampiarske práce vykonala Jozef Šuňavský z Levoče, stolárske práce Miroslav Holík a Jozef Huťka - Króner.

Kino Torysa pozýva

Streda, 16. júl 2008

SISSI A YETI

Rodinná animovaná komédia s českým dabingom

Sissi a Franz sú dokonalý pár v dokonalom cisárskom svete. Ani občasná panovnícke povinnosti ich nemôžu vytrhnúť z dokonalé reality vášnivého manželského spolunažívania. Sissi a Franz si žijú šťastne, až kým... Až kým sa jedného dňa nestane niečo nečakané: Sissi sa stane obeťou únosu! Nebojácny Franz s detektívnymi schopnosťami Jamesa Bonda sa však v spoločnosti svojho asistujúceho maršala a pani matky vydajú Sissi hľadať. Dlho idú bez stopy, no Franz zrazu objaví správu vo fľaši, ktorú im poslala Sissi. Jej obsah je však pre celú posádku veľkým prekvapením...

Na predstavenie platia kultúrne poukazy.

Srdečne gratulujeme členom našej RRR - Sise Tešínskej a Janke Kňazíkovej k úspešnému ukončeniu vysokoškolského štúdia a Jankovi Debnárovi k úspešnému ukončeniu stredoškolského štúdia. Do osobného, pracovného a študijného života im prajeme veľa úspechov.

RRR

Občianske združenie CHZM Vás pozýva
v sobotu 28. 6. 2008 na

OTVORENIE LETA 2008

na ihrisku v Medzibrode

- 9.00 hod. **MEDZINOHA OUPEN 2008** – 3. ročník nohejbalového turnaja trojčlenných družstiev z Medzibrodu o putovný pohár CHZM a skvelé ceny
- počas celého dňa sprievodné akcie, súťaže ...
- 18.00 hod. koncert hudobnej skupiny **DOLLY BOOSTER**
- diskotéka pod holým nebom **D.J.DIDI**

Vstupné 30 Sk.

Spoločenské okienko

Narodili sa:

Patrícia Spustová

Opustili nás:

Debnár Miroslav (57), Hrk Ján (95), Paceková Štefánia (86),
Šutáková Viera (83)

Do stavu manželského vstúpili:

Michal Padúch a Mária Husáková
Iveta Kňazíková a Pavel Strezenický
Anna Prievalská a Emil Horvát

Nohejbalový turnaj

V sobotu 17.5.2008 zorganizovalo občianske združenie CHZM v areáli miestneho futbalového ihriska na antukovom kurte nohejbalový turnaj, ktorý mal slúžiť ako príprava a previerka pred tradičným Medzinoha Oupen, ktorý sa uskutoční ako súčasť otvorenia leta 28.06.2008.

Podujatia sa za pekného slnečného počasia zúčastnilo 9 tímov, ktoré boli rozdelené do 2 skupín a to zaručovalo každému družstvu istotu minimálne 3 odohraných zápasov. Stretnutia sa hrali na 2 víťazné sety do 11 bodov, v prípade nerozhodného stavu sa hral 3. set iba do 6 bodov. Po zápasoch v skupinách postúpili do semifinále nasledujúce mužstvá: **Červení** (B.Belluš, I.Beluš, J.Samuelčík), **XXX** (J.Dřimalka, J.Hraško, P.Ružinský), **Kopytá** (P.Rajčok, R.Hraško, M.Rajčok) a **S.R.O.** (A.Smida, D.Vaník, P.Sekereš). V semifinále potvrdili rolu favorita mužstvá Červených a XXX a postúpili do očakávaného finále, v ktorom boli nakoniec úspešnejší skúsení borci XXX a tešili sa z celkového prvenstva. V súboji o 3. miesto zdolali Kopytá družstvo S.R.O. a umiestnili sa na bronzovom stupienku.

K celkovej dobrej úrovni turnaja a pekne strávenej sobote prispeli okrem hráčov, aj dobre povzbudzujúci diváci. Veľká vďaka patrí takisto J. Hut'kovi st. za poskytnutie kurtu a takisto aj J. Dřimalkovi za navare-

nie vynikajúceho držkového gulášu. Záujemcovia o štart na Medzinoha Oupen 2008 sa môžu prihlasovať do 26.6. u Ivana Hut'ku alebo Michala Padúcha ml.

-ihu-

Futbalová jar vrcholí

V týchto dňoch poslednými súťažnými zápasmi vrcholí futbalová jar. Najväčšiu pozornosť samozrejme pútala snaha nášho **A družstva** postúpiť po dlhých rokoch do I. triedy, čo by si Medzibrod za pravidelné umiestnenia na popredných priečkach v minulých ročníkoch už naozaj zaslúžil.

Aj keď sa hráči **A družstva** nevyhli výkyvom (hlavne zahanbujúca prehra 1:8 v Malachove), dokázali sa skoncentrovať na dôležité domáce zápasy s priamymi konkurentmi o postup (Baláže a Harmanec) a po víťazstvách s týmito súpermi sa dostali pred posledným kolom na barážové 2. miesto. V zápase o „všetko“ však nezvládli psychický tlak a podľahli v Tajove 0:4, čím sa pravdepodobne odsúdili až na 3. miesto za predpokladu víťazstva Harmanca v záverečnom stretnutí. Nevídaná je bilancia nášho družstva na domácom ihrisku, kde z 13 zápasov nestratilo ani bod a získalo 39 bodov. Kolísavá výkonnosť na súperových ihriskách a až 7 prehier však nakoniec stáli naše družstvo vytúžený postup do vyššej súťaže.

Dorastenci po ročnej prestávke opäť potvrdili, že o budúcnosť futbalu sa u nás nemusíme vôbec obávať a tesne pred koncom súťaže sa udržiavajú na peknom 3. mieste. Potešujúca je najmä skutočnosť, že hráči už počas dorasteneckého veku hrávajú aj za dospelých a potom plynule prechádzajú do A družstva. Aj vďaka tomu patrí naše družstvo medzi najmladšie na okolí.

Žiacke družstvo sa síce nachádza na poslednom 10. mieste, treba si však uvedomiť, že v tomto mladom veku sa nekladie najväčší dôraz na výsledky. Ide hlavne o to, aby si hráči osvojili základy futbalovej abecedy a získali potrebnú lásku a chuť do futbalu.

Prípravka počas jarných turnajov potvrdila svoju stúpajúcu tendenciu výkonov. Ospravedlňujem sa za chýbajúcu tabuľku, ktorú sa mi nepodarilo zohnať.

-ihu-

Dospelý II. trieda skupina A

1	Baláže	25	20	3	2	76:12	63
2.	Medzibrod	26	19	0	7	65:39	57
3.	Harmanec	25	18	2	5	80:37	56
4.	Strelníky	25	13	5	7	58:39	44
5.	Malachov	25	12	5	8	60:42	41
6.	Staré Hory	25	11	7	7	40:32	40
7.	Tajov	26	12	2	12	50:44	38
8.	Dúbravica	25	9	4	12	45:44	31
9.	Dukla „C“	25	7	8	10	41:62	29
10.	Šáľková „B“	25	8	4	13	45:54	28
11.	Hiadel'	25	7	3	15	39:53	24
12.	H.Pršany	25	4	7	14	32:74	19
13.	Podkonice	25	4	5	16	23:56	17
14.	Hronsek	25	4	1	20	28:94	13

Dorastenci

1.	Braváčovo	12	10	1	1	62:16	31
2.	Hrochoť	14	10	0	4	52:29	30
3.	Medzibrod	14	9	2	3	66:28	29
4.	Telgárt	14	6	2	6	28:32	20
5.	Kremnička	13	5	2	6	22:28	17
6.	Dúbravica	13	5	2	6	25:36	17
7.	Priechod	15	5	2	8	33:61	17
8.	Ľubietová	13	2	2	9	16:45	8
9.	Králiky	14	2	1	11	20:49	7

Žiaci

1.	Podbrezová „C“	16	16	0	0	84:12	48
2.	Kremnička	17	13	0	4	86:14	39
3.	Savon „B“	17	9	1	7	59:27	28
4.	Michalová	17	9	0	8	49:49	27
5.	Závadka	17	7	2	8	47:39	23
6.	Poniky	16	7	1	8	26:34	22
7.	Sásová	16	6	2	8	59:56	20
8.	P.Polhora	17	5	1	11	33:85	16
9.	Králiky	16	4	1	11	41:89	13
10.	Medzibrod	17	3	0	14	23:102	9

RAKÁRIK dvojmesačník o dianí v Medzibrode 3/2008. Registrované na MKSR reg. č. RP 175/2006. *Vychádza s príspevkom Ministerstva školstva SR.*

Vydáva a distribuuje zadarmo do všetkých domácností obec Medzibrod. **Tlač: Tlačiareň D&M Slovenská Ľupča**

Šéfredaktor: Bc. Tomáš Pohorelec

Redakcia: Janka Kňazíková, Andrea Bellušová, Ján Debnár, Silvia Tešínska, Katarína Sálišová, Ing. Ivan Hut'ka

Príloha Okienko malého Rakárika: Janka Výlupková a Mgr. Ivana Sumráková

Grafické spracovanie: -zs-

Sídlo redakcie je na obecnom úrade.

Neprešlo jazykovou úpravou. Najbližšia uzávierka 5. august 2008, **e-mail: rakarik@atlas.sk.**